

Patak Márta

HOLNAP MEGYEK MEGHALNI

Azért hívlak, mert döntöttem, nélküled megyek. Pisztoly nincs, az illető, akit ajánlottál, azt mondta, túl bonyolult lenne, nemcsak a fegyverviselési engedélyem hiányzik, hanem a gyakorlatlanságom miatt az utolsó pillanatban megremegne a kezem, és nem tudnám úgy irányítani a fegyvert, hogy halálos legyen a lövés. Ilyen kis kaliberű sportpisztollyal sajnos nem megyünk semmire, úgyhogy inkább szereztem 15 ml barbiturátot. 12 700 euró az ára, ha ennyi, hát ennyi, nem is alkudoztam, azt mondta, ettől majd mély álomba merülök, aztán egy idő után megáll a szívem. Garantálja, hogy nem fogok felébredni. Sajnos, te nem jöhetsz velem, mert egyedül kell kinnom a poharat. Mégpedig azért, nehogy az utolsó pillanatban mégis elrontsak valamit. Esetleg lebeszéljen valaki – ki más, mint te – a szándékomról. Hát ennyit tudtam intézni.

Miután ezt megbeszéltem vele, utána már nem mertek többet felhívni. Azt hiszem, nem is próbáltak volna lebeszélni, talán rájöttek már a múltkor, hogy úgylis hiába kísérleteznének. Megadták a pontos címet, a nevet, hogy kihez kell fordulnom, aztán elköszöntenek. Magamban mosolyogtam, mert a beszélgetés végén úgy hangzott ez a köszönés, mintha még találkoznánk. Már a nyelvemen volt, hogy mondom neki, ne komédiázzon itt velem, megadja az instrukciókat az utolsó lépéshez, aztán mossa kezeit? Nevetséges. De persze érthető is talán. Fél, gyenge, nem mer szembenézni a tényekkel.

Tudod, azért örülök ám, hogy így történt. Mármint hogy mégsem tartatsz velem. Túl melodramatikus lett volna, gondold el, mint a két barátnő, akik eltervezték, hogyan halnak meg együtt, kieszték jó előre a legfájdalommentesebb halálnemet, és most bandukolnak a hólepte hegygerincen, mennek, mennek, amíg végleg rájuk nem esteledik. Nyugodtak, azt mondják, ha kihülünk és megfagyunk, a róka se nyúl hozzánk reggel, mert érzi rajtunk az emberszagot, a holló esetleg kivájja majd a szemünket, de ez sem olyan biztos. Nem is tudom, hogy jut ez most az eszembe, mindegy is, a lényeg az, hogy mi eleve nem ezt választottuk, egész pontosan én most nem ezt választottam nélküled, mert neked még maradnod kell, figyelni a tör-

ténéseket. Hidd el, nem a te károdra döntöttem. Te még elhúzhatod egy darabig, és majd meglátod. Ha beválik a módszer, akkor tudod, te is bármikor követhetsz. A magányos távozásnak ez a legjobb módja. Ha közösen csináltuk volna, akkor esetleg még az autóba visszajuttatott kipufogógáz is jó lett volna, de az inkább egy reménytelen szerelmespárnak való megoldás. Szép halál, egymás karjaiban elaludni. A mi közös utolsó lépésünk szép lett volna, ha végigvisszük, de nálad tényleg még nem jött el az ideje.

Ne legyen lelkiismeret-furdalásod. Jó, rögtön vissza is vonom, mert attól, hogy én mondom, még lehet, hogy lesz, de tedd túl magad rajta. Tudom, hogy nem azért fogod túltenni magad rajta, mert én most mondom, de akkor is, láttál, éltél már eleget ahhoz, hogy tudd, a dolgok nem olyan bonyolultak, mint amilyeneknek látszanak. Számtalanszor megbeszéltük mi ezt már.

Kár, hogy így alakult. Szívesebben haltam volna meg veled, ahogy elterveztük, talán akkor biztosítottnak láttam volna a további sorsodat. De ne bánkódjunk, örülünk annak, ami van, hisz végső soron ez az életünk legnagyobb tanulsága. Mindig mindent az adott pillanathoz mérni, ahhoz mérten cselekedni. Ennél többet nemigen tehetünk, hacsak ki nem ragadjuk magunkat az adott pillanatból, és áthelyezzük valamilyen más valóságba, ami csak a mi fejünkben létező fikció, ha nem oszthatjuk meg mással, mert mihelyt megosztjuk, rögtön valóság lesz. Tündérmese. Egy szép tündérmese. Viszont legfeljebb egy emberrel oszthatjuk meg, akkor az tényleg egy tündérmese, paradicsomi állapot, szerelmespár élhet így egy darabig, kívül a valóságon. Ahogy mi ketten éltünk, az is ilyen volt végső soron, de bennünket inkább bolondnak nézett mindenki. Szóval két emberé lehet csak az elképzelt valóság, mert ha tömegek élnek így, az vagy erős terror nyomására történik, vagy utópia az egész, egy teljes társadalom nem élhet úgy, hogy nem vesz tudomást arról, ami körülötte van, hanem az álmvilágba menekül előle. Terror, igen, terror alatt élhet kívül a valóságon, a belső emigrációjában. Kicsit zaklatott vagyok, de bizonyára érted.

Várhattam volna, amíg hazaérek, de ahogy így elmesélem, még ha néhány utcasaroknyira vagyok is tőled, könnyebb, mintha szemtől szemben kellene. Tudod, attól félek, ha közvetlen közletről látlak, meginognék elhatározásomban. Most tőled várom a végső lökést. Például ha hazamegyek, mondj el mindent ugyanúgy, ahogy minden nap elmondtuk egymásnak életünk összes kudarcát.

óvatlan pillanatban lelépnék elé, és már nem tudna lefékezni. A villamosvezető nő, mert nő lenne a szerencsétlen, hogy még nagyobb legyen a nyomás, magából kikelve ugrana ki a kocsiból, és szaladna oda, hogy megnézzze, lélegzem-e még. Persze, semmi életjelt nem mutatnék.

Felejtsd el, ne törődj vele, zaklatott vagyok, azért hordok össze itt neked hetet-havat. Hirtelen szakadt rám a lehetőség. Tudod, a pénz súlyát nem éreztem a zsebemben, pedig talán ugyanannyit nyomott, mint most ez a kis üvegcske, de most mintha ólomsúly húzna, mióta benne van, úgy érzem, mintha tapintható erővel vonzana maga felé a végső üresség. Szédítő érzés. Nem tudom, mi lesz, ha hazaérek.

Azért mondtam, hogy életünk összes kudarcát mondd, nehogy a szépeket. Nem szeretnék felvillanó reménysugarat. Semmi szükség az „amíg élek, remélek” olcsó vigaszára. Nem akarok tovább élni. Pont. Tudomásul vettem, hogy eddig és nem tovább. Kifizettem ezt a rengeteg pénzt, igaz, volt miből, de akkor is. Nem kellett volna eddig se húznom, miattad volt minden, ezt te is nagyon jól tudod. Most ne tarts vissza. Ha hazaérek, kezd el rögtön, ne kímélj! Légy szigorú, mint mindig. Köztünk az őszinteség útja volt mindig az egyetlen járható út. Az utolsó is az legyen.

Egy kérdést föl kellene tennem magamnak, de nem merem. Nevezetesen, hogy miért pont holnap, miért nem most azonnal, mikor itt a szer a zsebemben. Nem is akarok válaszolni most, kerülöm a kérdést, tudhatod, miért. Nem értem, mi ez az utolsó reménysugár, hogy még egyszer látlak, rendesen elköszönök tőled, és csak holnap megyek. Összeszedem a holmit egy bőröndbe, mintha kirándulni mennék, úgy is köszönök el, a gyanú leghalványabb jele sem ébredhet föl benned, hogy többé nem látjuk egymást, pedig tudod, hogy nélküled megyek oda, ahová veled készültem. Lett volna annyi pénzem, hogy a te adagodat is megvegyem, de nem akartam, szándékosan nem vettem, nehogy kísértésbe ess. Tudod, a te időd még nem jött el, még akkor is várnod kell, ha ez most nem esik jól neked. Holnap még csak az én időm jön el, anyám, de nélküled megyek.

PAVOR NOCTURNIS

Holnap a doki megint belém nyomja majd a fecskendőt, és akkor napokig hallgatni fogsz, semmi esélyed, hogy megszólalj, mindent én fogok irányítani, te meg csak nézel ki a fejedből, szedegeted napi három alkalommal étkezés előtt a cseppjeit, bámulod értetlenül a feliratot a címkén, hogy Nichticin, 30 mg/ml, Dr. 3x15, ez áll a barnás üvegcséd falán, meg a patika neve, Apotheke Justus von Liebig, 1130 Wien, Wilhelmstr. 44, oda visznek, Bécsbe, nehogy itthon felismerjenek, miközben kezelésre tartasz a pszichiáteredhez.

Attól nem félek, hogy te fogsz végezni velem, pedig egyszerűbb lenne, ha nem nekem kellene cselekednem, de nem csodálkozom, mert te a piszkos munkát mindig rám hagytad. Neked roppant kényelmes így, hogy én is itt vagyok. A barátnőnk persze ebben sem tényező, elismerem, én se nagyon tudok vele mit kezdeni, mégiscsak egy nő. Hárman vagyunk, de mindenképpen kettőnk között dől el, hogy széna-e vagy szalma. Te vagy az erősebb, te állsz ki, mindenben te döntesz, kifelé téged látnak nap mint nap, akkor is, ha mi ketten is itt vagyunk mögötted a háttérben, a plusz családod.

Tudod, az elején még élveztem is, de ezt már jó néhányszor elmondtam neked. Élveztem, hogy te milyen tököcs csávó vagy, nem tojssz be, ha ki kell állnod egy nagy tömeg elé. Aztán teltek-múltak az évek, egyre jobban elszaladt veled a fakó, pocakot eresztettél, megnőtt a fejed, és ami még ennél is rosszabb, egyre jobban kiütközött a cezaromániás természeted, és én ezt már nem értékeltem. Ki nem állhatom, ha szidnak, de azt se, ha istenítenek. Rosszul vagyok attól, ami körülöttem zajlik. Felfordul tőle a gyomrom.

Tulajdonképpen ha rendesen viselkedsz, betartod a játékszabályokat, akkor most nem is kellene kezelésre járnunk, de te mindig izgága voltál, elnyomtál, sarokba szorítottál, folyton a középpontba akartál kerülni, mi értelme volt, mondd meg, elérted, amit akartál, aztán innen most hogyan tovább? Én megmondom neked, innen egyenes út vezet a pokolba, egy a kérdés csupán, hogy mikor, és ezt nyilván te is sejtet már, csak nem akarsz tudomásul venni, azt hiszed, még mindig az a lázadó ifjú vagy, aki torzonborz hajjal, szakállasan kiállt szónokolni a tömeg elé.

Egyedül tőlem tartasz valamennyire, ezt is tudom, mert előttem pontosan ugyanolyan törpe vagy, mint én. Kifelé megjátszod a magabiztos népezért, de előttem meghunyászkodsz, pedig nem kérlek rá, mégis lapítasz a sarokban, mint nyúl a barázdában, és ha a közeledbe kerülnék, elfutnál előlem, pedig puskám sincs, hogy rád lőjek, noha most már szívesen meg-

tenném. Gondolatban néhányszor meg is tettem. Tudod, hányszor fogtam rád fegyvert? Mindegy, micsodát, puskát, pisztolyt, kést vagy akár furkósbotot, nem is egyszer, aztán az utolsó pillanatban mégis meggondoltam magam, mintha rájöttem volna, hogy ha téged megöllek, akkor nekem is végem, pedig nem, hidd el, akkor nem gondoltam erre, csak utólag, hátborzongató érzés volt.

Holnap leülök, és innen nem mozdulok el addig, amíg te föl nem állsz, és el nem indulsz. Tudod mit? Nem megyek. Itt és most eldöntöttem. Mit tud csinálni? Idejön és erőszakkal elvisz? Be se engedik a testőreid. Nem hiszem el, hogy nem fogod fel, mit beszélek. Tudom, hogy szükséged van rám, sokkal inkább, mint nekem rád. De mivel egy testben lakunk, kénytelen vagyok alkalmazkodni hozzád. Csakhogy elég volt abból, hogy mindig te diktálsz. Lehet, hogy mással még el tudod hitetni, mennyire szuper jó fej vagy, de én nem veszem be tovább ezt a mesét, mikor eddig is tudtam, hogy máz az egész, jól kitaláltad magadnak, el is hitted, hogy te leszel a nagy megmentő, de most vége, érted?, vége, mert én nem játszom tovább ezt a játékot. Te meg kénytelen leszel tudomásul venni, mert nélkülem te sem létezhetsz, világos?

Ha nem önállósítanád ennyire magad, akkor már réges-régen túl lennénk az egész hercehurcán, el is felejtettük volna mind a ketten, hogy külön-külön léteztünk, a barátnőnkkel együtt vígan megférnénk egy testben mi hárman. De ha igazán őszinte akarok lenni, akkor azt is be kell látnom, hogy én sem vagyok teljesen biztos magamban. Nem tudom, hogy szeretnék-e összeolvadni veled. A barátnőnkéről nem is beszélve. Valahogy sokkal kényelmesebb, biztonságosabb így nekem, nem is tudom, hogyan mondjam, nyilván érted. Zavar, hogy te is vagy, ugyanakkor meg is nyugtat, mert időnként, amikor előjössz, teljesen takarékra állíthatom magam. Ezt nem is érti más, csak aki hasonló cipőben jár.

Még az is kikíváncozik belőlem, hogy mennyire bánt, hogy neked hisz mindenki, engem biztos kiröhögnének, ha megszólalnék utánad. Vagy talán ki is fütyülnének. Sokszor eljátszottam magamban a gondolattal, mi lenne, ha én állnék ki egyszer helyetted a szónoki emelvényre. Az embereid nem hinnének a fülüknek. Ott állsz fönn, te vagy, és nem ismernek rád. Nagyon bírnám. Tudod, veled ellentétben bennem semmi büszkeség, gőg vagy felsőbbrendűség-érzés nincsen. Nekem csak egy bajom van veled, hogy tudom, ha buksz, nekem is buknom kell, és nem könnyű elviselni, hogy látom, a vesztedbe rohansz, és nekem menthetetlenül veled kell tartanom.

Négy órákor megint felébredtem, hallottam a szellemeket, kiabáltak itt a sötétben, hogy öljelek meg, láttam a véredet, most is az éjjeliszekrényen csorgott a kislámpából, akkor fogtam a pengét, és belekarcoltam ide a karomba, hogy *Never more*, láthatod, majd ha beheged, olyan lesz, mint egy vörös tetoválás, megmarad örökre, csak a var esik le róla, utána rózsaszínes lesz, fokozatosan halványul, de sose tűnik el örökre. A tablettáktól olyan nehéz lett a fejem, hogy gondolkodni se tudtam, de azt eldöntöttem, hogy föl fogok lázadni ellened. Gyáva vagyok, azt hiszem, megölni nem merlek, pedig az lenne a legjobb mindenkinek, bár a barátnőnk, nem tudom, mit szólna hozzá, hogy egyszeriben vége, nem rázhatja többet a seggét senki előtt, de nekünk, kettőnknek az lenne jó, meg másoknak is jót tennénk vele. Gondold csak el.

Bécsbe járatsz, magyar pszichiáterhez, állami pénzen, persze, neked mindent szabad, bocsánat, elfelejtettem, hogy te vagy a király, legalábbis azt hiszed, én meg folyton szívok helyetted. A *Pavor nocturnis* nem téged küld padlóra minden éjjel. Elhiszem, így könnyen játszod a nagy nemzetmentőt. De ha akarod tudni, mi a véleményem rólad, akkor elmondom: egy kis pöcs vagy, érted? Egy ronda kis féreg, szőrös hernyó, felfuvalkodott béka, még a százlábú pók is szebb nálad. Nem tudod, mit mondj erre, ugye? Hát jól figyelj: elég volt. Elég. Nem fogok összeolvadni veled, inkább kinyírlak. Szép lassan végzek veled. Kiváglak magam mellől, óvatosan, mint technikaórán az általános iskolában, mikor lassan forgattam az ollót, vonalmentén, nehogy belevágjak a figura hónaljába, térdhajlatába. Így foglak téged is lefejteni innen, magam mellől. Ahogyan a sebész lefejti a nemes szervre ránőtt daganatot. Mert te is pont úgy telepedtél rám. Hasonlítasz is a daganathoz. Az is egyre csak nő, nő, a végén elburjánzik, ha nem operálják ki onnan, akkor felzabálja az egész szervezetet. Úgyhogy én is lépni fogok, amíg nem késő, még mindig jobb, ha én öllek meg téged, mintha te ölsz meg engem, nem számít, hogy a végeredmény ugyanaz. Mégse mind-egy, hogy ki mondja ki a végső szót.

Még szeretnék valamit gyorsan elmondani, mert mindjárt kezdődik, érzem, egy pillanat, és jönnek a bogarak, ki a falból, mindenhol, amerre nézek, fekete hátúak, egészen feketék, nagyok, mint a pincebogarak, aztán a kékes-zöldes fémesen meg a rezes fémesen csillogók, mint a rezes futrinka, van is ilyen, ha nem tévedek, a zöldek, a kékek, a ganajtúrók, érdekes, mikor az erdőben látom őket, nem félek tőlük, de itt a szobában igen, mert mindent elborítanak, mielőtt kinyitnék egy könyvet, elég, ha leveszem a polcra, és kipottyan belőle száz, kinyitom a lekváros üveget, mikor rám tör

az éhség, és a számócalekvárban is nyüzsögni kezdenek, hangyaméretűek először, tudom, hogy a magok, de azonnal nőni kezdenek, mihelyt kimerem az üvegből a kanállal, és a számhoz emelem, feketés-barna, lomha mozgással indulnának belém, hogy ők faljanak fel engem, akkor én üvöltve eldobok kanalat, üveget, nyitnám az ablakot, hogy levegőt vegyek, de onnan is jönnek be, repülnek hangtalanul, ez feltűnhetne ugyan, de nem tűnik fel, hogy nincs hangjuk, ebből kellene tudnom, hogy tévképzet, de, mondom, nem tűnik fel, csak kapkodom ide-oda a fejemet, nehogy nekirepüljenek, és próbálom becsukni előttük az ablakot, rá is csukom az utolsókra, de nem hallok a reccsenést-roppanást, ahogy az ablakkeret széle rávasalja irgalmatlanul a kitinpáncéljukat az illeszkedés helyére, ebből is tudhatnám, hogy tévképzet, de nem tudom, mert félek, csak azt az egyet tudom, hogy félek.

Azt az egyet szeretem benned, hogy te sose félsz. Talán ezért is nem öltelek még meg. Ha nem így volna, biztos már megtettem volna. Kettőnk közül valamelyikünknek lépnie kellett volna már, tudjuk jól, és te úgyse fogsz, a barátnőnk meg pláne nem, holtbiztos, tehát megint rám vár a piszkos munka, de már megszoktam, te mindig csak a babérokat aratod le, a barátnőnk meg csak a seggét rázza.

Elfelejtettem, mit akartam mondani. Ez is tünet, a demencia kezdete, de nem baj, mi a fenének annyi mindent tárolni a fejemben, totál fölösleges.

Most mindjárt kezdődik, érzem, utánam jössz te, és vége mindennek, mert te összerombolsz nekem mindent, fogalmam se lesz majd, ki vagyok, ki voltam, arról se, hogy egyáltalán a világon voltam, semmiről, az lesz a tökéletes megszűnés, minden dolgok vége. Nem várom meg, azt hiszem, cselekedni fogok, itt az utolsó pillanat, most nem fogom elszalasztani, annyiszor megfogadtam, hogy most, most nem hagyom ki, aztán mégis, de most, most nem, csak a konyhaszekrényig kell eljutnom, ott van a kés, a kádat addig teleengedem vízzel, viszem a hajszárítót is, hogy biztosabb legyen. Vagy mégis inkább penge kéne.

Jaj, nem, látom, ebből megint nem lesz semmi, füstbe ment terv ez is, ahogy eddig minden, amit kigondoltam. Végző megoldás csak a kötél lehet, az az egyetlen komoly eszköz, de honnan szerezzek kötelet, selyemzsinórt, ami nem szakad el? Mondd? Nem tudom, mitévő legyek, a kés olyan egyértelmű lenne, de most érzem, a fejemben elkezdenek cikázni a gondolatok, mindjárt vége, idejössz helyettem, és akkor vége, azt hiszem, igen, ez kell nekem, ez a szikrányi bizonyosság, hogy holnap, talán holnap, ha ideengedsz, másképp lesz minden, miért ne lehetne, te is csak ember vagy, a Nichticin segít, hogy az maradj, hogy azok maradjunk, elmegyünk

holnap Bécsbe a doktorhoz, és elmondjuk szépen, amit gondolunk, mert hiszen egyet akarunk, valahogy mégiscsak egyet akarunk mi ketten, persze, a barátnőnket sem felejttem el, de neki nem sok szava lehet két férfi mellett.

Éjjel majd megint nem merek aludni, azt képzelem, hogy ki kell állnom helyetted, ott nyújtózkodom, hogy fölérjem a szónoki emelvényen a pulpitusra helyezett mikrofont. Hiába engedik nekem lejjebb, egész kicsire zsugorodom ott előtte, végül akkora leszek, mint egy óvodás gyerek, akit kiállítanak szavalni, de nem jut eszébe a vers, és elpityeredik ott mindenki előtt.

És már jönnek. Ott vannak. Látom. Fényesek, feketék. Gyere! Segíts! Most. Félek. Azonnal gyere, és intézkedj. Nem akarok egyedül maradni velük, légy szíves, gyere, félek. Nagyon félek, mert a nyakamba másznak. Már érzem a karmolós ízelt lábakat, miniatűr karmok a végükön, beleakaszkodnak a bőrömbe, lefejteti se tudom magamról őket. Gyere, segíts! Vigyél ki innen! Tudom, hogy te vagy az erősebb, elismerem, hogy te vagy az erősebb, nem fogok többet lázadni ellened, segíts, gyere, mert már látom őket. Igen, holnap Bécs, holnapután kötél, csak gyere, mielőtt gondolataim selyemfonalát is örökre elengedem.